

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.149/2012/6. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Knyihár Márton ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek, - a **I.rendű alperes neve(címe)** szám alatti székhelyű I. rendű és **(ügyész neve)** által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2011. december 1. napján kelt 5.P.20.081/2011/44. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 54. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 24.808,- (Huszonnégyezer-nyolcszáznyolc) Ft másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 1.716.500,-(Egymillió-hétszáztizenhatezer-ötszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek hely nincs.

I N D O K O L Á S :

A **(helység neve)**-i Rendőrkapitányság a büntetett előéletű felperest gyanúsítottként hallgatta meg 2005. július 26. napján zsarolás, aljas indokból elkövetett könnyű testi sértés, személyi szabadság megsértése, folytatólagosan elkövetett magánlaksértés, folytatólagosan elkövetett hatósági eljárás akadályozásának büntette és sikkasztás vétsége miatt sértetti feljelentések alapján. A kihallgatás után a nyomozó hatóság őrizetbe vételét rendelte el, majd a **(helység neve)**-i Városi Ügyészség indítványozta a felperes előzetes letartóztatását, amelynek a **(helység neve)**-i Városi Bíróság 16.Bny.1954/2005/2. sorszámú végzésével helyt adott. Fellebbezés folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Bnf.1003/2005/2. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság 8.Bny.2172/2005/2. sorszámú, illetve 8.Bny.2299/2005/2. sorszámú végzéseivel az előzetes letartóztatást meghosszabbította az elsőfokú bíróság tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig, de legfeljebb 2005. december 13. napjáig, amely határozatokat a másodfokú bíróság 3.Bnf.1130/2005/2., illetve 2.Bnf.1216/2005/2. sorszámú végzéseivel helybenhagyott. A másodfokú bíróság 1.Bnf. 1370/2005/2. számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú bíróság 2005. október 18. napján

16.Bny.2614/2005/2. sorszámú végzését, amelyben a felperes előzetes letartóztatásának megszüntetésére irányuló indítványát elutasította. A **(helység neve)**-i Városi Bíróság 2005. december 12. napján 16.Bny.3027/2005/2. számú végzésével a felperes előzetes letartóztatását megszüntette lakhelyelhagyási tilalom elrendelésével egyidejűleg. A felperes a bűncselekmény elkövetését nem ismerte el, a nyomozó hatóság 2005. szeptember 13. napján szembesítette **(sértett neve)** sértettel és ezután folyamatos nyomozási cselekményeket végzett, amelynek során többször meghallgatta a felperest, a sértetteket, valamint tanúkat, házkutatást foganatosított és okirati bizonyítékokat szerzett be. 2006. május 9. napján valamennyi bűncselekmény vonatkozásában az ügyész a Be.109. § (1) bekezdés b.) pontja alapján az eljárást megszüntette és a határozatot 2006. május 22. napján a felperessel közölte.

A felperes keresetében kártérítés jogcímén nem vagyoni kárként 7.000.000,-Ft és ÁFA, vagyoni kárként az előzetes letartóztatásban töltött időre naponta 50.000,-Ft, **(személy 1 neve)**-val szemben fennálló követelése behajtásának megghiúsulása miatt 8.500.000,-Ft, **(személy 2 neve)** és **(személy 3 neve)**-nel szemben fennálló követelése behajtásának megghiúsulásaként 2.150.000,-Ft, ügyvédi költségként 200.000,-Ft egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Előadta, az ügyészség mindvégig tudomással bírt arról, hogy bűncselekményeket nem követett el, azért rendelte el és tartotta fenn az előzetes letartóztatását, hogy rábírja, működjön együtt bűncselekmények felderítésében. Kifogásolta, hogy **(sértett neve)**-val történő szembesítését késve foganatosították. Az eljáró bíróságok jogsértő határozatot hoztak a letartóztatásról és annak fenntartásáról.

Az I. és II. rendű alperesek elsődlegesen elévülési kifogást terjesztettek elő.

Az I. rendű alperes érdemi védekezése szerint az eljáró bíróságok az anyagi és eljárási jogszabályok maradéktalan betartásával hozták meg határozataikat. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperesnek magánszemélyekkel szemben fennálló követelése, illetőleg azok behajthatatlan volta nem hozható összefüggésbe a bíróság eljárásával. A nyomozó hatóság cselekményeiért a bíróság nem felel.

A II. rendű alperes védekezésében kifejtette, a személyi szabadságtól megfosztás miatt elsődlegesen a Be-ben szabályozott kártalanítási szabályok alkalmazandók, míg a kártérítési perben a polgári jogi kárfelelősség feltételeinek fennállását kell vizsgálni. A kényszerintézkedés törvényi előfeltételeinek vizsgálata és alkalmazása során kirívóan súlyos jogszabálysértés nem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a le nem rótt 900.000,-Ft elsőfokú eljárási illeték megtérítésére és a II. rendű alperes javára 52.380,-Ft elsőfokú perköltség megfizetésére. Indokolásából kitűnően a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperesek eljárása a jogszabályoknak megfelelt-e, illetve vétettek-e olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési hibát, amely a felperes kártérítési követelését megalapozná. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra következtetett, hogy a felperessel

szemben a büntető eljárás törvényes rendben folyt. A nyomozás során alkalmazott kényszerintézkedések a büntető eljárás eredményességét biztosították. A gyanúsítás tárgyát képező bűncselekmények tárgyi súlya és a felperes büntetett előélete a szabadságelvonással járó kényszerintézkedést megalapozta. Az elsőfokú bíróság vizsgálta a felperes azon állítását, hogy a II. rendű alperes jogellenesen kényszerítette az együttműködésre. Az ezzel kapcsolatos előadását ellentmondásosnak találta, miután a felperes maga sem állította, hogy bármelyik ügyész kifejezte, a szabadulásáért cserébe kéri az együttműködést. Nem tulajdonított jelentőséget a felperes azon előadásának, amely szerint 2006. évet követően együttműködött a rendőrhatalósággal, illetve az általa írt levelek a II. rendű alperes eljárásának jogellenességét nem bizonyították. Nem állapítható meg az sem, hogy a felperes az alperesek magatartása folytán károsodott. Abban az esetben, ha kár érte volna a felperest, az legkésőbb az előzetes letartóztatás megszüntetéséig, 2005. december 12. napjáig bekövetkezhetett, ehhez képest az elévülési idő 2010. december 11. napján letelt és a keresetlevél benyújtására később került sor. Nincs olyan körülmény, amely az elévülés megszakadását igazolná, és a bíróság nem fogadta el azt az állítást, hogy az elévülés nyugodott volna mindaddig, amíg vele szemben az utolsó büntető eljárás is jogerősen befejeződött. A felperes a perindításkor és jelenleg bv intézetben tölti szabadságvesztés büntetését, azaz fenyegetettségre nem hivatkozhat, mert a kereset előterjesztésekor is bv intézetben volt. Az elsőfokú bíróság a további bizonyítás fogantatását szükségtelennek találta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az ítélet kereset szerinti megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Előadta, hogy a személye elleni fenyegetés 2011. februárjában szűnt meg, így az elévülési idő ekkor vette kezdetét, azaz a kártérítési igényének érdemi felülbírálatát az időmúlás nem akadályozza. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt bizonyítási indítványainak és az általa kért tanúkat nem hallgatta meg. Ismételten kérte **(tanú 1)** főügyész, **(tanú 2)** rendőrkapitány tanúkenti meghallgatását, továbbá indítványozta a védelmét ellátó **(tanú 3)** és **(tanú 4)** tanúkenti meghallgatását is. Kérte a terhére megállapított elsőfokú eljárási illeték megfizetése alóli mentesítését.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében kifejtette, a felperes nem bizonyította a jogellenes eljárást, a kár bekövetkeztét és e tényállási elemek közötti okozati összefüggést. Már az elsőfokú eljárásban indítványozta két tanú meghallgatását és a bíróság a 2011. december 1. napján tartott tárgyaláson **(tanú 1)**-et meghallgatta, míg **(tanú 2)** a távolmaradását kimentette. Kérte a

perkölségének a megállapítását a fellebbezési ellenkérelemhez mellékelt kimutatás szerint.

A fellebbezés **megalapozatlan.**

A más által okozott kár megtérítésére két jogintézmény, a kártalanítás és a kártérítés szolgál. A kártalanítási felelősség azt a károkozót terheli, aki magatartásának jogellenességét a jog engedélye kizárja, ennek ellenére a törvény vagyoni helytállást ír elő, és ez a felelősség rendszerint feltétlen helytállási kötelezettséget jelent. Ilyen helytállási kötelezettségről rendelkezik az új Be. 580. § (1)-(3) bekezdése az előzetes letartóztatás elrendelése esetére, ha a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el és nincsenek kizáró okok. Abban az esetben, mint a jelen ügyben, amikor a felperes azt állítja, hogy a letartóztatása és fogvatartása alapos gyanú nélkül történt, az alapvetően jogellenes magatartást jelent, így az ezzel összefüggő igények kártérítési eljárásban érvényesíthetők. A felperes előadása szerint a nyomozó hatóság és a bíróság jogellenes tevékenysége - gyanúsított együtműködésre kényszerítés - képezi a bekövetkezett kár alapját, így az ezzel kapcsolatos igények a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdése alapján közigazgatási jogkörben okozott kárként érvényesíthetők, a kár bekövetkezésétől számított 5 éves elévülési időn belül.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, nem vagyoni kárigény esetében a személyhez fűződő jogsértés, az életminőség hátrányos változásának időpontjától, illetve vagyoni kár esetében a vagyoncsökkenés vagy elmaradt haszon bekövetkezésének a költségek felmerülésének időpontjától. A felperes a károkozás bekövetkeztének időpontját nem jelölte meg, az I. és II. rendű alperesek pergátló kifogásként elévülésre hivatkoztak. Valójában az elévülési idő akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy abban az esetben, ha a felperest kár érte, az legkésőbb az előzetes letartóztatás megszüntetéséig, azaz 2005. december 12. napjáig bekövetkezett és az elévülési idő a kereset benyújtása előtt, 2010. december 11. napjával letelt (Ptk. 324. § (1) bekezdése), vagyis a követelés bírósági úton nem érvényesíthető. Az igényérvényesítés nyugvása legfeljebb az előzetes letartóztatás megszüntetéséig állapítható meg, elévülést megszakító eljárás pedig nem folyt (Ptk. 326. §, 327. §). Megalapozatlanul hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy a személye elleni fenyegetés 2011. februárjáig fennállt, ugyanis ilyen menthető okok, egyedi körülmények a peradatokból nem állapíthatók meg. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján foglalt állást arról, hogy az igényérvényesítést akadályozó körülmény a szabadságelvonással járó kényszerintézkedés megszüntéig tartott, amely állásponttal az ítéletábra egyetért.

Az érdemi határozatot illetően megalapozott a bíróság azon álláspontja, hogy a felperessel szemben hosszú tartamú szabadságvesztéssel fenyegetetett súlyos bűncselekmények miatt indult eljárás, és alappal lehetett tartani a szökés és elrejtőzés veszélyétől, különös tekintettel arra, hogy a felperes felfüggesztett szabadságvesztés büntetés hatálya alatt állt és további két ügyben folyt ellene

büntető eljárás. Mindezen körülményekre tekintettel a kirívóan súlyos jogértelmezési, jogalkalmazási hiba nem valósult meg, a jogellenes együttműködésre kényszerítés nem nyert bizonyítást (Pp. 164. § (1) bekezdés). Jogellenes károkozó magatartás hiányában szükségtelen a kárösszegezésével kapcsolatos minden további bizonyítás elrendelése.

Az előzőekben kifejtettek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ennek perjogi következményeként a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes másodfokú perköltségét köteles megtéríteni, míg az I. rendű alperesnek felszámítható költsége nem merült fel. A másodfokú eljárásban teljes személyes költségmentességben részesült felperes a feljegyzett illeték megtérítésére nem kötelezhető, azt az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. § alapján. A másodfokú eljárásban engedélyezett költségkedvezménynek nincs visszamenőleges hatálya, ennek folytán a felperes nem mentesíthető az elsőfokú eljárási illeték megtérítése alól.

S z e g e d, 2012. június hó 4. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró